

Valmistelija / Beredare: asiantuntija / expert Jere Loikkanen,
jere.loikkanen(at)sipoo.fi

Tausta

Sipoo on sitoutunut kuntastrategiassaan (2022–2025) tavoittelemaan hiilineutraaliutta. Sipoon ilmastosuunnitelman laatiminen on asetettu talousarviossa 2024 yhdyskunnan ja ympäristön toimialan sitovaksi tavoitteeksi. Ilmastosuunnitelma toteuttaa Sipoon strategiaa ja toimii jatkossa kunnan ilmastotyötä ohjaavana asiakirjana. Kuntien ilmastosuunnitelmavelvoitteesta säädetään ilmastolaissa (Ilmastolaki 423/2022, 14 a §).

Ilmastosuunnitelma laadittiin syksyn 2024 aikana yhdyskunnan ja ympäristön toimialan koordinoimana. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä kunnanvaltuuston, kunnan johtoryhmän sekä henkilöstön kanssa. Sipoon kunnan tukena ilmastosuunnitelman laadinnassa toimi konsulttiyhtiö MDI part of FCG:n asiantuntijat.

Sipoon ilmastosuunnitelman tavoitteena on kunnan ilmastotyön kokonaisvaltaisuuden, tavoitteellisuuden ja organisoinnin tarkentaminen, sekä kunnan ilmastojohtamisen käytäntöjen arvioiminen ja kehittäminen.

Ilmastosuunnitelman sisältö

Ilmastosuunnitelmassa esitellään Sipoon ilmastotyön lähtökohdat ja nykytila sekä kuvataan lyhyesti alueellisen ilmastotyön tilaa ja organisointia. Suunnitelmassa kuvataan Sipoon kasvihuonekaasujen kehitystä, nykytilaa ja jakaumaa sektoreittain. Lisäksi ilmastosuunnitelmassa määritellään tavoite kasvihuonepäästöjen vähentämiselle kunnassa ja keskeisimmät päästövähennystoimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi sekä suunnitelma ilmastosuunnitelman seurannalle, ilmastoviestinnälle sekä vuorovaikutukselle.

Päästövähennystavoite

Sipoon kunta sitoutuu tavoittelemaan 80 % vähennystä kunnan käyttöperustaisiin kokonaispäästöihin vuoteen 2035 mennessä. Päästövähennystavoitteen vertailuvuosi on 2007, jolloin Sipoon käyttöperustaiset kokonaispäästöt olivat 181,7 kt CO₂e. Vuonna 2035 päästöjen tulisi olla 36,4 kt CO₂e tai alle.

Täydentävät tavoitteet

Tavoitteen suuntaamisen tukemiseksi Sipoo on asettanut ohjeellisen välitavoitteen vuoteen 2030. Tällöin päästömuutoksen tulisi olla -70 % vuoden 2007 tasosta. Näin ollen vuoden 2030 päästötason tulisi olla 54,5 kt CO₂e tai alle.

Sipoon ilmastotavoite koskee myös kunnan alueen hiilinieluja. Sipoo vahvistaa hiilinieluja siten, että kunta on määritelmällisesti hiilineutraali vuonna 2035. Hiilinielujen suunnitelmallinen vahvistaminen ja hiilineutraaliustavoitteen seuranta edellyttävät kunnan maankäyttösektorin

nielujen ja päästöjen ymmärrystä. Näin ollen Sipoo sitoutuu edistämään tiedon ja datan kehittymistä kunnan maankäyttösektorin nielutaseen osalta.

Ilmastosuunnitelmassa käytetyt päästöarviot on laskettu niin kutsutun Hinku-laskennan mukaisesti, joka on Suomen ympäristökeskuksen käyttämä kuntien päästökehityksen seurantaan laadittu oletuslaskentamalli. Sipoo seuraa laskentamenetelmän kehittymistä ja tekee tarvittavat päivitykset toteumien ja tavoitteiden päästömääriin, mikäli laskenta Sipoon alueellisten päästöjen osalta muuttuu tai tarkentuu.

Päästövähennystoimenpiteet

Sipoon päästövähennystoimenpiteet on määritelty taustaselvitysten ja -aineistojen, muiden kuntien esimerkkien sekä kunnanvaltuutettujen, johtoryhmän ja henkilöstön ideoiden perusteella. Kaikki toimenpiteet ovat sellaisia, jotka liittyvät suoraan kunnan omaan toimintaan.

Ilmastosuunnitelman ulkopuolelle on taas jätetty esimerkiksi sellaiset yksityisen sektorin tai julkishallinnon muiden tasojen toimenpiteet, joihin kunta ei voi vaikuttaa. Asukkaiden ja yritysten päästövähennykset on huomioitu mm. kunnan viestinnän, neuvonnan ja yhdyskuntarakenteen kehittymisen kautta.

Toimenpiteet on luokiteltu seitsemän kokonaisuuden mukaisesti:

- 1) uusiutuva energia ja energiatehokkuus
- 2) yhdyskuntarakenne ja liikenne
- 3) rakentaminen ja kiertotalous
- 4) kestävä arki
- 5) vihreä siirtymä ja elinkeinoelämä
- 6) hiilinielut- ja varastot
- 7) ilmastonmuutokseen sopeutuminen.

Kussakin toimenpidetkokonaisuudessa on noin 5–10 konkreettista päästövähennystoimenpidettä, joita on ilmastosuunnitelmassa yhteensä 44 kappaletta.

Suunnitelman seuranta

Sipoon ilmastosuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain ja toteutuksen seuranta kytketään talousarviosuunnitteluun ja tilinpäätökseen. Seurannan käynnistämiseksi päästövähennystoimenpiteille on laadittu ydinindikaattorit. Ydinindikaattoreiden avulla seuranta on tehokasta, ja tulosten avulla voidaan tehdä tarvittavat johtopäätökset ja korjausliikkeet ilmastosuunnitelman toimeenpanoon. Indikaattoreita voidaan päivittää ilmastotyön edetessä ja tietolähteiden kehittyessä.

Ilmastosuunnitelman päivitystarpeita tarkastellaan valtuustokausittain.

Esittelijä / Föredragande Yhdyskuntajohtaja / Samhällsdirektör Andersson Albert

Ehdotus / Förslag Tekninen valiokunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Sipoon kunnan ilmastosuunnitelma hyväksytään.

Tekniska utskottet beslutar föreslå till kommunstyrelsen och vidare till fullmäktige att klimatplanen för Sibbo kommun godkänns.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Tekninen valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.
Tekniska utskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.

Liitteet / Bilagor

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 25.11.2024

1150/11.06.01/2024

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Sipoon kunnan ilmastosuunnitelma hyväksytään.

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att klimatplanen för Sibbo kommun godkänns.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1- Hiilineutraali Sipoo 2035, Sipoon ilmastosuunnitelma